

Arbeidsliv

Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid – stadig aktuelt

/// LIN MUUS BENDIKSEN, SPESIALRÅDGIVER NTF

Godt arbeidsmiljøarbeid handler om å redusere risiko for farer og ulykker og aktivt å rette søkelyset mot de positive og helsefremmende faktorene i arbeidsmiljøet.

I flere ulike lover er det regler om at produksjon, produkter og tjenester skal oppfylle forskjellige sikkerhets- og kvalitetsbetingelser. Det stilles også krav til lokaler, verneinnretninger og tilrettelegging av arbeidet for å sikre ytre miljø og gi trygghet for dem som gjør jobben. En vanlig samlebetegnelse for dette området er HMS – helse, miljø og sikkerhet eller internkontroll.

Rutiner for HMS behøver ikke være særlig omfattende for små bedrifter med liten risiko for brann, forurensning, arbeidsulykker og så videre. Men selve kravet til at det skjer et *systematisk* HMS-arbeid er det samme for alle virksomheter.

Den som leder virksomheten (praksiseier, daglig leder), har plikt til å sørge for at kravene som regelverket stiller til HMS, blir fulgt systematisk opp. Hensikten med systemet er å sikre at problemer oppdages og tas hånd om i tide. Oppfølgingen gjøres i samarbeid med de ansatte og eventuelle assistenttannleger.

Arbeidsgivers plikter

Arbeidsgiver har ansvar for at arbeidsmiljøet er forsvarlig og i samsvar med arbeidsmiljøloven.

Arbeidsgiver skal:

- ha kunnskap om krav som gjelder for virksomheten
- sørge for at utøves systematisk HMS-arbeid på alle plan i virksomheten
- samarbeide med arbeidstakerne og verneombud der det finnes

- gjennomgå lovpålagt opplæring i HMS-arbeid. NTF tilbyr gratis, nettbasert *Kurs for leder om HMS* som tilfredsstillende arbeidstilsynets krav til opplæring.

Det kan anbefales å samle de ansatte til møter og sette arbeidsmiljøarbeid på dagsorden med jevne mellomrom. I oppstartfasen vil det kunne kreve litt tid, men etter hvert som man kommer i vedlikeholdsfasen vil det være mindre arbeidskrevende. Sett mål for arbeidet og deleger oppgaver og ansvar. Husk at også bedriftshelsetjenesten kan være en god medhjelper.

Arbeidsgiver har styringsrett. Arbeidsgiver er dermed hovedansvarlig for arbeidsmiljøet, og må trekke arbeidstakerne med i prosessen for å kunne ivareta sitt ansvar.

Arbeidstakers plikter

Arbeidstakere skal medvirke til gjennomføringen av HMS-tiltak. Arbeidstaker skal videre aktivt medvirke til å skape et godt og sikkert arbeidsmiljø. Dette er blant annet uttrykt i arbeidsmiljøloven § 2-3.

Arbeidsmiljøloven § 2-3:

Arbeidstaker skal medvirke ved utforming, gjennomføring og oppfølging av virksomhetens systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Arbeidstaker skal delta i det organiserte verne- og miljøarbeidet i virksomheten og skal aktivt medvirke ved gjennomføring av de tiltak som blir satt i verk for å skape et godt og sikkert arbeidsmiljø.

Arbeidstaker har plikt til å følge de verneinstruksene og sikkerhetsrutinene som er fastsatt for arbeidsplassen. Dersom du ikke følger instruksene, for eksempel ved å la være å bruke

pålagt smitteverneutstyr, kan det være saklig grunn for oppsigelse.

Dersom du blir oppmerksom på feil eller mangler du ikke selv kan rette opp, skal dette straks meldes fra til arbeidsgiver. Hvis du mener at arbeidet du utfører ikke kan fortsette uten fare for liv eller helse, skal arbeidet avbrytes umiddelbart.

I disse tider..

I forbindelse med koronapandemien er det er del nye krav og faglige anbefalinger som har kommet til – forhåpentlig bare midlertidig – som har gjort det nødvendig å innføre nye rutiner og arbeidsmåter på klinikken. Dette, kombinert med litt tid til overs da det ikke kunne utføres alminnelig tannbehandling, har aktualisert og ført til økt interesse for å gå i gang med HMS-arbeid for alvor, eller revidere HMS-systemet man allerede har hatt på klinikken. Mange medlemmer har benyttet anledningen til å oppdatere seg faglig blant annet ved å ta NTFs nettbaserte kurs (TANK), og Tannlegeforeningens samarbeidspartner TrinnVis rapporterer også om stor interesse for TrinnVis for tannleger i perioden.

TrinnVis

TrinnVis for tannleger er et nettbasert styrings- og kvalitetssystem som er utviklet i nært samarbeid mellom NTF og TrinnVis. Systemet ble offisielt lansert i forbindelse med NTFs landsmøte i 2019. Målet var å skape et system spesialtilpasset for tannleger, og som i tillegg til å hjelpe tannlegevirksomheten med å drive etter loven, også skal være et verktøy som forenkler den daglige driften.

Mange medlemmer gir uttrykk for at arbeidet med oppgaver som GDPR, HMS, strålevern, dokumentasjon og avvikshåndte-

ring oppleves som omfattende, og at denne typen administrasjonsoppgaver tar tiden vekk fra pasientbehandling. *TrinnVis for tannleger* er en enkel og brukervennlig måte å få oversikt over og dokumentasjon på lovpålagte og administrative oppgaver, og som gjør det enklere å organisere praksisen og drive den i samsvar med lover og forskrifter.

TrinnVis har i mange år vært benyttet som styrings- og kvalitetssystemet for norske legekontorer. I de senere årene er det i tillegg utarbeidet egne versjoner skreddersydd for tannleger, psykologer, kiropraktorer, manuellterapeuter og fysioterapeuter.

Du kan lese mer om *TrinnVis for tannleger* på nettstedet deres <https://trinnvis.no/trinnvis-for-tannleger> eller kontakte TrinnVis på tlf. 485 95 383.

Arbeidsmiljøguiden

Det finnes også andre gode nettsteder som tilbyr hjelp til det systematiske arbeidsmiljøarbeidet, for eksempel Arbeidsmiljøguiden fra Arbeidstilsynet.

Arbeidsmiljøguiden fra Arbeidstilsynet er en nettbasert innføring i systematisk arbeidsmiljøarbeid for deg som er leder, verneombud eller ansatt i små og mellomstore virksomheter.

I guiden gis det en innføring i hvilke krav som stilles om arbeidsmiljøarbeid samt eksempler på hvordan arbeidet kan gjøres sikkert. Guiden inneholder videointervjuer med ansatte i Arbeidstilsynet, animasjoner, tekster og refleksjonsoppgaver.

Arbeidsmiljøguiden finner du her <https://www.arbeidstilsynet.no/hms/arbeidsmiljoguiden/>

Sykehjelpsordningen

Sykehjelpsordningen yter stønad til tannleger ved sykdom, fødsel/adopsjon og pleie

For søknadsskjema og vedtekter se www.tannlegeforeningen.no